

Łubin wąskolistny

Uwagi ogólne

Aktualnie KR zawiera 31 odmian łąbinu wąskolistnego: 23 to odmiany o niesamokończącym typie wzrostu i niską zawartością alkaloidów, 6 o samokończącym typie wzrostu i niskiej zawartości alkaloidów oraz 2 o niesamokończącym typie wzrostu i wysokiej zawartości alkaloidów. Do najważniejszych cech różniących odmiany łąbinu wąskolistnego należą: długość okresu wegetacji, barwa i cechy jakościowe nasion, typ wzrostu oraz barwa kwiatów i liści. W większości są to odmiany wyhodowane w Polsce. Większość odmian z KR badano w doświadczeniach PDO, realizowanych ze środków budżetowych. Podobnie jak w latach ubiegłych w celu poszerzenia informacji o badanych odmianach opracowanie zostało wzbogacone o dane z ZDOO Marianowo i SDOO Krzyżewo, z sąsiedniego województwa podlaskiego oraz średnie wyniki plonowania odmian z kraju.

Wyniki doświadczeń

Rok 2021, w stosunku do roku ubiegłego, był korzystniejszy do uzyskania wyższych plonów łąbinu. W roku bieżącym, w przeprowadzonych doświadczeniach, najwyższe plony łąbinu wąskolistnego zebrano w SDOO Krzyżewo, a najniższe w ZDOO Ruska Wieś. Wśród odmian o niesamokończącym typie wzrostu wysoko plonowały: SDOO Wróćkowo- Samba, Tango, Neron i Koral. W ZDOO Ruska Wieś– Tango, Neron, Rumba i Koral, w ZDOO Marianowo- Agat, Koral i Neron, a w SDOO Krzyżewo– Koral, Agat, Roland, Dalbor i Zorba. Natomiast wśród odmian o samokończącym typie wzrostu we Wróćkowie wyróżnił się Szot, a ponadto we Wróćkowie, Krzyżewie i Marianowie powyżej wzorca plonował również Regent. Analiza ostatniego trzylecia wykazała, iż stabilnością plonowania wykazały się: Agat, Koral, Bolero, Roland i Samba.

W minionym sezonie najwyższą masą tysiąca nasion (MTN) cechowały się: Bolero i Agat, a najniższą (MTN) osiągnęła odmiana Salsa i Dalbor.

Tabela 1.

Łubin wąskolistny. Odmiany badane. Rok zbioru: 2021

Lp.	Odmiana	Kod kraju pochodzenia	Rok wpisania do Krajowego rejestru *	Rok włączenia do LOZ	Hodowca (jednostka prowadząca hodowlę zachowawczą lub dla odmian zagranicznych krajowy przedstawiciel)
<i>odmiany niesamokończące</i>					
1.	Dalbor	PL	2011		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL-63-740 Kobylin
2.	Tango	PL	2012	2019	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL-63-004 Tulce
3.	Rumba	PL	2015		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL-63-004 Tulce
4.	Salsa	PL	2015		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL-63-004 Tulce
5.	Bolero	PL	2016	2019	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL-63-004 Tulce
6.	Jowisz	PL	2016		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL-63-740 Kobylin
7.	Koral	PL	2016	2020	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL-63-740 Kobylin
8.	Neron	PL	2017	2020	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL-63-740 Kobylin
9.	Roland	PL	2017	2020	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL-63-740 Kobylin
10.	Samba	PL	2017	2019	Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL-63-004 Tulce
11.	Agat	PL	2019	2021	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL-63-740 Kobylin
12.	Bazalt	PL	2019		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL-63-740 Kobylin
13.	Swing	PL	2019		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL-63-004 Tulce
14.	Furman	PL	2020		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL-63-740 Kobylin
15.	Twist	PL	2020		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL-63-004 Tulce
16.	Zorba	PL	2021		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL-63-004 Tulce
<i>odmiany samokończące</i>					
17.	Regent	PL	2009		„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL-63-740 Kobylin
18.	Homer	PL	2018	2020	„Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR” Smolice 146; PL-63-740 Kobylin
19.	Szot	PL	2018		Poznańska Hodowla Roślin sp. z o.o. ul. Kasztanowa 5; PL-63-004 Tulce

*- według „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do Krajowego rejestru w Polsce”

Tabela 2.

Łubin wąskolistny. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2021

Miejscowość	SDOO Wróćkowo <i>pow. Olsztyn</i>	ZDOO Ruska Wieś <i>pow. Elk</i>	SDOO Krzyżewo <i>woj. podlaskie</i>	ZDOO Marianowo <i>woj. podlaskie</i>
Kompleks rolniczej przydatności gleby	żytni dobry	żytni dobry	żytni bardzo dobry	żytni bardzo dobry
Klasa bonitacji gleby	IV a	IV b	III b	III b
pH gleby w <i>KCl</i>	6,4	6,6	6,5	5,5
Przedplon	pszenica jara	żyto ozime	jęczmień ozimy	pszenica jara
Data siewu	12.04.	12.04.	09.04.	12.04.
Obsada nasion (<i>szt./m²</i>)	100; 120	100; 120	100; 120	100; 120
Data zbioru	28.07.	27.07.	30.07.	20.07.
Nawożenie mineralne				
N (<i>kg/ha</i>)	-	-	18	18
P₂O₅ (<i>kg/ha</i>)	40	20	60	36
K₂O (<i>kg/ha</i>)	70	40	90	102
Środki ochrony roślin				
Zaprawa nasienna (<i>nazwa</i>)	Maxim 25 FS			
Herbicyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	Boxer 800 EC (1,5l) Wing P 462,5 (2,5l)	Boxer 800 EC (1,5l) Wing P 462,5 (2,5l) Agil-S 100 EC (1,2l)	Wing P 462,5 (4l) Fusilade Forte 150 EC (0,7l)	Boxer 800 EC (1,5l) Wing P 462,5 (2,5l)
Insektycyd (<i>nazwa, dawka/ha</i>)	-	Mospilan 20 SP (0,2kg)	Mospilan 20 SP (0,2kg)	-
Inne zabiegi				
Inne zabiegi (<i>nazwa</i>)	Bi lupin	Nitragina	Nitragina	Nitragina

Tabela 3.

Łubin wąskolistny. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru 2021

Lp.	Wyszczególnienie	Wróćkowo	Ruska Wieś	Krzyżewo	Marianowo
1.	Termin początku kwitnienia (data)	14.06.	14.06.	11.06.	11.06.
2.	Termin dojrzałości technicznej (data)	18.07.	17.07.	19.07.	16.07.
3.	Wysokość roślin (cm)	42	39	58	51
4.	Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia (skala 9°)	9	9	9	9
5.	Wyleganie przed zbiorem (skala 9°)	9	9	7,9	9
6.	Masa 1000 nasion (g)	105,9	125,8	143,1	127,1
7.	Wilgotność nasion podczas zbioru (%)	12,6	12,7	14,6	17,7
8.	Choroby – Antraknoza (skala 9°)	9	9	9	9
9.	Plon nasion (przy wilgotności 14%) dt/ha	<u>15,1</u>	<u>12,9</u>	<u>32,1</u>	<u>20,3</u>

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1- oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4.

Łubin wąskolistny. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2021
przy wilgotności nasion 14%

Lp.	Odmiana	Wróćkowo	Ruska Wieś	Krzyżewo	Marianowo	średnia z miejscowości	średnia z kraju wg COBORU
<u>Wzorzec (dt/ha)</u>		<u>16,0</u>	<u>12,9</u>	<u>32,1</u>	<u>21,0</u>	<u>20,5</u>	<u>23,1</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>							
1.	Dalbor	96	86	112	99	98	105
2.	Tango	116	128	96	105	111	104
3.	Rumba	98	114	83	98	98	96
4.	Salsa	108	107	95	94	101	99
5.	Bolero	97	100	105	109	103	98
6.	Jowisz	84	83	85	82	84	94
7.	Koral	113	112	114	115	114	108
8.	Neron	114	124	107	112	114	105
9.	Roland	97	93	113	105	102	103
10.	Samba	139	103	90	96	107	101
11.	Agat	108	103	112	121	111	107
12.	Bazalt	86	97	86	89	90	93
13.	Swing	76	106	107	101	98	106
14.	Furman	101	84	94	100	95	96
15.	Twist	99	96	87	108	98	97
16.	Zorba	84	100	110	84	95	102
<i>odmiany samokończące</i>							
17.	Regent	106	89	114	105	104	100
18.	Homer	69	90	103	99	90	93
19.	Szot	109	84	88	78	90	91

Wzorzec w 2021 roku – średnia z wszystkich odmian

Tabela 5.

Łubin wąskolistny. Plon nasion odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2021; 2020; 2019
przy wilgotności nasion 14%

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Lata				
			2021	2020	2019	2020-2021	2019-2021
<u>Wzorzec (dt/ha)</u>			<u>20,5</u>	<u>18,0</u>	<u>27,0</u>	<u>19,3</u>	<u>21,8</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>							
1.	Dalbor	3	98	106	100	102	101
2.	Tango	3	111	94	107	103	104
3.	Rumba	3	98	102	101	100	100
4.	Salsa	3	101	108	80	105	96
5.	Bolero	3	103	109	109	106	107
6.	Jowisz	3	84	102	97	93	94
7.	Koral	3	114	111	112	113	112
8.	Neron	3	114	100	101	107	105
9.	Roland	3	102	109	112	106	108
10.	Samba	3	107	108	102	108	106
11.	Agat	3	111	109	115	110	112
12.	Bazalt	3	90	96	101	93	96
13.	Swing	3	98	99	108	99	102
14.	Furman	2	95	114	-	105	-
15.	Twist	2	98	86	-	92	-
16.	Zorba	1	95	-	-	-	-
<i>odmiany samokończące</i>							
17.	Regent	3	104	85	91	95	93
18.	Homer	3	90	94	106	92	97
19.	Szot	3	90	84	87	87	87
Liczba doświadczeń			4	4	4	8	12

Wzorzec w 2021 średnia z wszystkich odmian

Tabela 6.

Łubin wąskolistny. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca).**Lata zbioru: 2021; 2019 - 2021**

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wysokość roślin (cm)		Początek kwitnienia (kolejny dzień roku)		Dojrzałość techniczna (kolejny dzień roku)		Masa 1000 nasion (g)	
			2021	2019-2021	2021	2019-2021	2021	2019-2021	2021	2019-2021
Wzorzec (skala 9°)			48	54	<u>163</u> <u>12.06.</u>	<u>160</u> <u>09.06.</u>	<u>199</u> <u>18.07.</u>	<u>202</u> <u>21.07.</u>	<u>126,3</u>	<u>134,0</u>
<i>odmiany niesamokończące</i>										
1.	Dalbor	3	-2	-3	-1	-1	-1	-1	-9,1	-13,4
2.	Tango	3	5	4	0	0	2	3	5,8	13,9
3.	Rumba	3	4	4	2	1	2	2	4,3	7,1
4.	Salsa	3	2	1	-1	0	-1	0	-12,3	-9,8
5.	Bolero	3	-3	-3	1	0	0	0	15,5	14,5
6.	Jowisz	3	-1	0	-2	-2	0	0	-0,6	1,5
7.	Koral	3	1	1	2	1	1	1	4,3	9,4
8.	Neron	3	4	2	2	1	1	1	-6,3	-5,1
9.	Roland	3	-1	-1	-3	-2	-2	-2	5,0	4,3
10.	Samba	3	2	2	3	2	0	1	2,4	7,5
11.	Agat	3	0	2	1	0	1	1	8,4	6,1
12.	Bazalt	3	3	3	1	1	0	0	-7,4	-1,1
13.	Swing	3	2	1	1	0	0	0	-5,3	-6,8
14.	Furman	2	-1	-	0	-	1	-	-2,1	-
15.	Twist	2	-3	-	2	-	2	-	-0,9	-
16.	Zorba	1	-1	-	-2	-	-2	-	-2,6	-
<i>odmiany samokończące</i>										
17.	Regent	3	-4	-4	-3	-2	2	-1	1,3	-9,6
18.	Homer	3	-8	-6	-3	-2	0	0	1,0	-2,7
19.	Szot	3	0	-1	0	0	-2	-2	-1,5	-1,8
Liczba doświadczeń			4	12	4	12	4	12	4	12

Wzorzec w 2021 średnia z wszystkich odmian

**Charakterystyka odmian łubinu wąskolistnego wpisanych do Krajowego rejestru
w sezonie wegetacyjnym 2021 na podstawie Listy Opisowej Odmian COBORU
(odmiany badane w doświadczeniach regionalnych)**

ZORBA

Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe.

Plon nasion średni, plon białka średni do dużego. Termin kwitnienia średni do wczesnego, dojrzewania roślin oraz okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność roślin na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem przeciętna. Odporność na fuzaryjne wędnięcie- dość mała, na antraknozę- średnia. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, tłuszczu surowego średnia, włókna surowego mała, alkaloidów średnia. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m².